

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยนี้ โดยใช้สถิติพื้นฐานและตารางวิเคราะห์ สร้าง โดย Reddin (1970) เพื่อประมวลระดับความถี่ของข้อมูลตามแบบสอบถาม ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์จำนวนประชากร ที่ใช้ในการวิจัย การกระจายของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติ ค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การใช้แบบภาวะผู้นำ ของผู้บริหารโรงเรียนใน ลักษณะของการสรุปผล แบบหลักในการบริหาร แบบสนับสนุนหรือแบบรอง และแบบรวมในการบริหาร เป็นการวิเคราะห์เป็นรายบุคคล ตามตารางวิเคราะห์สำเร็จรูป และแสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของผู้บริหาร กับแบบภาวะผู้นำในแบบรวมของผู้บริหารและแบบภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลมาก แบบที่มีประสิทธิผลน้อย โดยใช้ค่า ร้อยละ การแจกแจงความถี่ ค่าไคสแควร์ เพื่อทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์จำนวนประชากร

ผลการวิเคราะห์จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย และการกระจายของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ค่าร้อยละดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	423	98.80
หญิง	5	1.20
รวม	428	100.00

จากตารางที่ 2 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 9 ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 98.80 ส่วนเพศหญิง มีร้อยละ 1.20 เมื่อเปรียบเทียบจำนวนกันแล้ว ผู้บริหารที่เป็นชายมากกว่าหญิง เท่ากับ 423 ต่อ 5 คน

ตารางที่ 3 แสดงจำนวน ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับอายุ

ระดับอายุ	จำนวน	ร้อยละ
อายุต่ำกว่า 41 ปี	87	20.30
อายุ 41 ปีขึ้นไป	341	79.70
รวม	428	100.00

จากตารางที่ 3 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 9 ส่วนใหญ่อายุ 41 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 79.70 และช่วงอายุต่ำกว่า 41 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.30 แสดงว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ มีอายุ 41 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ระดับปริญญาตรี	405	94.60
สูงกว่าปริญญาตรี	23	5.40
รวม	428	100.00

ตารางที่ 4 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 9 ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 94.60 สูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 5.40 เมื่อเปรียบเทียบจำนวนเท่ากับ 405 ต่อ 23 คน

ตารางที่ 5 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
ครูใหญ่	9	2.10
อาจารย์ใหญ่	328	76.60
ผู้อำนวยการโรงเรียน	62	14.50
ผู้รักษาการในตำแหน่งผู้บริหาร	29	6.80
รวม	428	100.00

จากตารางที่ 5 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลังกัตสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 9 ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ ร้อยละ 76.60 รองลงมา ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ร้อยละ 14.50 เป็นผู้รักษาการในตำแหน่งผู้บริหาร ร้อยละ 6.80 และตำแหน่งครูใหญ่ ร้อยละ 2.10 เท่านั้น แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตำแหน่ง อาจารย์ใหญ่ มีจำนวนมากที่สุด

ตารางที่ 6. แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระยะเวลา
ที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน

ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
ระยะเวลาต่ำกว่า 21 ปี	269	61.90
ระยะเวลา 21 ปี ขึ้นไป	159	38.10
รวม	428	100.00

จากตารางที่ 6 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 9 ผู้บริหาร ส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง ต่ำกว่า 21 ปี คิดเป็นร้อยละ 61.90 และผู้บริหารที่มีระยะเวลาดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 21 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 38.10

ตารางที่ 7 แสดงจำนวน และร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	จำนวน	ร้อยละ
เลย	60	14.00
ขอนแก่น	119	27.80
สกลนคร	80	18.70
อุดรธานี	90	21.00
หนองคาย	44	10.30
หนองบัวลำภู	35	8.20
รวม	428	100.00

จากตารางที่ 7 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 9 จังหวัดขอนแก่น มีผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด ร้อยละ 27.80 รองลงมา เป็น อุดรธานี สกลนคร เลย หนองคาย และ หนองบัวลำภู คิดเป็นร้อยละ 21.00 18.70 14.00 10.30 และ 8.20 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การใช้แบบภาวะผู้นำของผู้บริหาร

การวิเคราะห์เกี่ยวกับการใช้แบบภาวะผู้นำของผู้บริหาร เป็นการวิเคราะห์การใช้แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่แบบภาวะผู้นำ 8 แบบและแบบภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลน้อยกับประสิทธิผลมาก ในการใช้แบบหลัก แบบสนับสนุน และแบบรวมในการบริหาร พร้อมสรุปผลคะแนนมุ่งงานหรือกิจสัมพันธ์ มุ่งสัมพันธ์ภาพหรือมิตรสัมพันธ์ และมุ่งประสิทธิผล ตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 8 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการใช้แบบภาวะผู้นำ เป็นแบบหลักในการบริหาร

แบบหลักในการบริหาร	จำนวน	ร้อยละ
แบบที่มีประสิทธิผลน้อย	81	18.90
แบบผู้หนึ่งงาน	4	0.90
แบบนักบุญ	56	13.10
แบบผู้เผด็จการ	8	1.90
แบบผู้ประนีประนอม	13	3.00
แบบที่มีประสิทธิผลมาก	266	62.20
แบบผู้ยึดระเบียบ	53	12.40
แบบนักพัฒนา	117	27.30
แบบผู้เผด็จการที่มีศิลปะ	94	22.00
แบบนักบริหาร	2	0.50
ไม่มีแบบหลักในการบริหาร	81	18.90
รวม	428	100.00

จากตารางที่ 8 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนน ใช้แบบภาวะผู้นำที่เป็นแบบหลักในการบริหาร เป็นแบบนักพัฒนา มากที่สุด ร้อยละ 27.30 รองลงมาเป็นแบบผู้เผด็จที่มีศิลปะ แบบนักบุญ แบบผู้ยึดระเบียบ แบบผู้ประนีประนอม แบบผู้เผด็จการ แบบผู้หนึ่งงาน และแบบนักบริหาร คิดเป็นร้อยละ 22.00 13.10 12.40 3.00 1.90 0.90 และ 0.50 ตามลำดับ และมีผู้บริหารที่ไม่ใช่แบบหลักในการบริหารเลย ร้อยละ 18.90 ถ้าพิจารณาตามการใช้แบบหลักในการบริหารของผู้บริหาร พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้แบบภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลมาก ร้อยละ 62.20 และใช้แบบที่มีประสิทธิผลน้อย ร้อยละ 18.90

ตารางที่ 9 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามตามการใช้
แบบภาวะผู้นำเป็นแบบสนับสนุนหรือแบบรองในการบริหาร

แบบสนับสนุนในการบริหาร	จำนวน	ร้อยละ
แบบที่มีประสิทธิผลน้อย	134	31.30
แบบผู้หนึ่งงาน	14	3.30
แบบนักบุญ	58	13.60
แบบผู้เผด็จการ	40	9.30
แบบผู้ประนีประนอม	22	5.10
แบบที่มีประสิทธิผลมาก	259	60.50
แบบผู้ยึดระเบียบ	47	11.00
แบบนักพัฒนา	102	23.80
แบบผู้เผด็จการที่มีศิลปะ	94	22.00
แบบนักบริหาร	16	3.70
ไม่ใช้แบบสนับสนุนในการบริหาร	35	8.20
รวม	428	100.00

จากตารางที่ 9 แสดงว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้แบบภาวะผู้นำเป็นแบบสนับสนุนในการบริหาร เป็นแบบนักพัฒนา มากที่สุด ร้อยละ 23.80 รองลงมาเป็นแบบผู้เผด็จการที่มีศิลปะ แบบนักบุญ แบบผู้ยี่ดระเบียบ แบบผู้เผด็จการ แบบผู้ประนีประนอม แบบนักบริหาร แบบผู้หนึ่งงาน คิดเป็นร้อยละ 22.00 13.60 11.00 9.30 5.10 3.70 และ 3.30 ตามลำดับ และมีผู้บริหารที่ไม่มีแบบสนับสนุนในการบริหาร ร้อยละ 8.20 โดยสรุปแล้ว ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้แบบที่มีประสิทธิผลมาก ร้อยละ 60.50 และแบบที่มีประสิทธิผลน้อย ร้อยละ 31.30

ตารางที่ 10 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม
แบบภาวะผู้นำที่เป็นแบบรวมในการบริหาร

แบบรวมในการบริหาร	จำนวน	ร้อยละ
แบบที่มีประสิทธิผลน้อย	140	32.70
แบบผู้หนึ่งงาน	61	14.20
แบบนักบุญ	51	11.90
แบบผู้เผด็จการ	11	2.60
แบบประนีประนอม	17	4.00
แบบที่มีประสิทธิผลมาก	288	67.30
แบบผู้ยึดระเบียบ	90	21.00
แบบนักพัฒนา	117	27.30
แบบผู้เผด็จการที่มีศิลปะ	35	8.20
แบบนักบริหาร	46	10.80
รวม	428	100.00

ตารางที่ 10 แสดงลักษณะของแบบภาวะผู้นำเป็นแบบรวมในการบริหาร ปรากฏว่า ผู้บริหารโรงเรียนใสวณใหญ่ใช้แบบภาวะผู้นำ เป็นแบบนักพัฒนามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.30 รองลงมาเป็นแบบผู้ยึดระเบียบ แบบผู้หนึ่งงาน แบบนักบุญ แบบนักบริหาร ผู้เผด็จการที่มีศิลปะ แบบประนีประนอม และผู้เผด็จการ คิดเป็นร้อยละ 21.00 14.20 11.90 10.80 8.20 4.00 และ 2.60 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาแบบรวมในการบริหารของผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้แบบที่มีประสิทธิผลมาก ร้อยละ 67.30 และแบบที่มีประสิทธิผลน้อย ร้อยละ 32.70

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับ
คะแนนปฏิบัติงาน

ระดับคะแนนความปฏิบัติงาน	จำนวน	ร้อยละ
0.00	86	20.10
0.60	86	20.10
1.20	51	11.90
1.80	94	22.00
2.40	40	9.30
3.00	33	7.70
3.60	26	6.10
4.00	12	2.80
รวม	428	100.00

จากตารางที่ 11 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียน มีระดับคะแนนปฏิบัติงาน อยู่ในระดับ 1.80 ร้อยละ 22.00 มากที่สุด รองลงมาในระดับ 0.00 ถึง 0.60 ร้อยละ 20.10 และ ระดับ 4.00 ร้อยละ 2.80 น้อยที่สุด แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ มีระดับคะแนนปฏิบัติงาน หรือ กิจสัมพันธ์ อยู่ในระดับ ปานกลาง ค่อนข้างต่ำ ถึงต่ำที่สุด

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับ
คะแนนมุ่งสัมพันธภาพ หรือมิตรสัมพันธ์

ระดับคะแนนมุ่งสัมพันธภาพ	จำนวน	ร้อยละ
0.00	35	8.20
0.60	65	15.20
1.20	40	9.30
1.80	52	12.10
2.40	82	19.20
3.00	50	11.70
3.60	81	18.90
4.00	23	5.40
รวม	428	100.00

จากตารางที่ 12 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียน มีระดับคะแนนมุ่งสัมพันธภาพอยู่ในระดับ 2.40 มากที่สุด ร้อยละ 19.20 รองลงมาอยู่ในระดับ 3.60 และ 0.60 ร้อยละ 18.90 และ 15.20 ตามลำดับและระดับคะแนน 4.00 มีน้อยที่สุด ร้อยละ 5.40 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ มีระดับคะแนนมุ่งสัมพันธภาพ ระดับปานกลาง ค่อนข้างสูง ถึง สูง แต่โดยรวมแล้วมีระดับคะแนนมุ่งสัมพันธภาพปานกลางค่อนข้างสูง

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับ
คะแนนมุ่งประสิทธิผล

ระดับคะแนนมุ่งประสิทธิผล	จำนวน	ร้อยละ
0.00	30	7.00
0.60	41	9.60
1.20	35	8.20
1.80	40	9.30
2.40	53	12.40
3.00	61	14.30
3.60	123	28.70
4.00	45	10.50
รวม	428	100.00

จากตารางที่ 13 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียน มีระดับคะแนนมุ่งประสิทธิผล ในระดับ 3.60 มากที่สุด ร้อยละ 28.70 รองลงมา ระดับ 3.00 และ 2.40 ร้อยละ 14.30 และ 12.40 ตามลำดับ ส่วนระดับคะแนน 0.00 ร้อยละ 7.00 มีน้อยที่สุด แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียน ส่วนใหญ่มีระดับคะแนนมุ่งประสิทธิผล 3.60 มากที่สุด

ตารางที่ 14 แสดงคะแนน ต่ำสุด สูงสุด ค่าเฉลี่ย ตามมิติภาวะผู้นำของ
ผู้ตอบแบบสอบถาม

มิติภาวะผู้นำ	ระดับคะแนน		
	ต่ำสุด	สูงสุด	ค่าเฉลี่ย
มุ่งงาน	0.00	4.00	1.40
มุ่งสัมพันธภาพ	0.00	4.00	2.10
มุ่งประสิทธิผล	0.00	4.00	2.50

จากตารางที่ 14 แสดงว่า คะแนนมุ่งงาน มุ่งสัมพันธภาพ และมุ่งประสิทธิผล
ของผู้บริหารโรงเรียน มีระดับคะแนน ต่ำสุด ระดับ 0.00 และสูงสุด ระดับ 4.00
พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ มีระดับคะแนน เฉลี่ย มุ่งประสิทธิผล เท่ากับ 2.50 รองลงมา มี
ระดับคะแนน เฉลี่ย มุ่งสัมพันธภาพ เท่ากับ 2.10 ส่วนมิติมุ่งงานมีระดับคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด
เท่ากับ 1.40

ตารางที่ 15 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม
แบบภาวะผู้นำ ของผู้บริหารโรงเรียนใน จังหวัดเลย

แบบภาวะผู้นำ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้หนึ่งงาน	10	16.70
นักบุญ	6	10.00
ผู้เผด็จการ	6	10.00
ผู้ประนีประนอม	3	5.00
ผู้ยึดระเบียบ	10	16.70
นักพัฒนา	17	28.30
ผู้เผด็จการที่มีศิลปะ	2	3.30
นักบริหาร	6	10.00
รวม	60	100.00

จากตารางที่ 15 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดเลย ส่วนใหญ่ใช้แบบภาวะผู้นำ เป็นแบบนักพัฒนา มากที่สุด ร้อยละ 28.30 รองลงมา แบบผู้ยึดระเบียบและ ผู้หนึ่งงาน ร้อยละ 16.70 แบบภาวะผู้นำที่ใช้น้อยที่สุด แบบประนีประนอม และ แบบผู้เผด็จการที่มีศิลปะ ร้อยละ 5.00 และ 3.30 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดเลย ส่วนใหญ่ใช้แบบภาวะผู้นำแบบนักพัฒนา มากที่สุด

ตารางที่ 16 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม
แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดขอนแก่น

แบบภาวะผู้นำ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้หนึ่งงาน	14	11.70
นักบุญ	14	11.70
ผู้เผด็จการ	0	0.00
ผู้ประนีประนอม	6	5.10
ผู้ยึดระเบียบ	29	24.40
นักพัฒนา	34	28.60
ผู้เผด็จการที่มีศิลปะ	15	12.60
นักบริหาร	7	5.90
รวม	119	100.00

จากตารางที่ 16 แสดงว่าแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดขอนแก่น ส่วนใหญ่ใช้แบบนักพัฒนา ร้อยละ 28.60 มากที่สุด รองลงมา แบบผู้ยึดระเบียบ ร้อยละ 24.40 ส่วนแบบผู้เผด็จการ ไม่ปรากฏว่าผู้บริหารใช้ในการบริหาร แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ใช้แบบภาวะผู้นำแบบ นักพัฒนา มากที่สุด

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม
แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดสกลนคร

แบบภาวะผู้นำ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้หนึ่งงาน	10	12.50
นักบุญ	9	11.30
ผู้เผด็จการ	0	0.00
ผู้ประนีประนอม	2	2.50
ผู้ยึดระเบียบ	24	30.00
นักพัฒนา	14	17.50
ผู้เผด็จการที่มีศิลปะ	7	8.70
นักบริหาร	14	17.50
รวม	80	100.00

จากตารางที่ 17 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดสกลนคร ส่วนใหญ่ใช้แบบภาวะผู้นำแบบยึดระเบียบ ร้อยละ 30.00 มากที่สุด รองลงมา แบบนักพัฒนา และนักบริหาร ร้อยละ 17.50 แบบที่ผู้บริหารใช้น้อยที่สุด แบบประนีประนอม ร้อยละ 2.50 ส่วนแบบผู้เผด็จการ ไม่ปรากฏว่าผู้บริหารใช้ในการบริหาร แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดสกลนคร ใช้แบบภาวะผู้นำ แบบผู้ยึดระเบียบ หรือทำตามคำสั่งอย่างเดียว มากที่สุด

ตารางที่ 18 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม
แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดอุดรธานี

แบบภาวะผู้นำ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้หนึ่งงาน	15	16.70
นักบุญ	9	10.00
ผู้เผด็จการ	5	5.60
ผู้ประนีประนอม	4	4.40
ผู้ยึดระเบียบ	13	14.40
นักพัฒนา	28	31.10
ผู้เผด็จการที่มีศิลปะ	6	6.70
นักบริหาร	10	11.10
รวม	90	100.00

จากตารางที่ 18 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนจังหวัดอุดรธานี ส่วนใหญ่ ใช้แบบภาวะผู้นำ เป็นแบบนักพัฒนา ร้อยละ 31.10 มากที่สุด รองลงมาแบบผู้หนึ่งงานและผู้ยึดระเบียบ ร้อยละ 16.70 และ 14.40 ตามลำดับ ส่วนแบบที่ผู้บริหารใช้น้อยที่สุด คือแบบผู้ประนีประนอม แสดงว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ในจังหวัดอุดรธานี ใช้แบบภาวะผู้นำแบบ นักพัฒนา มากที่สุด

ตารางที่ 19 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม
แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ใน จังหวัดหนองบัวลำภู

แบบภาวะผู้นำ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้หนึ่งงาน	5	14.30
นักบุญ	8	22.90
ผู้เผด็จการ	0	0.00
ผู้ประนีประนอม	0	0.00
ผู้ยึดระเบียบ	6	17.10
นักพัฒนา	10	28.60
ผู้เผด็จการที่มีศิลปะ	2	5.70
นักบริหาร	4	11.40
รวม	35	100.00

จากตารางที่ 19 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดหนองบัวลำภู ส่วนใหญ่
ใช้แบบภาวะผู้นำ แบบนักพัฒนา ร้อยละ 28.60 มากที่สุด รองลงมา เป็นแบบนักบุญ
แบบผู้ยึดระเบียบ และแบบผู้หนึ่งงาน ร้อยละ 22.90 17.10 และ 14.30 ตามลำดับ
ส่วนแบบภาวะผู้นำที่ผู้บริหารโรงเรียนไม่ใช้ คือ แบบผู้เผด็จการ และผู้ประนีประนอม และ
แบบที่ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ใช้มากที่สุด คือแบบนักพัฒนา

ตารางที่ 20 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม
แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดหนองคาย

แบบภาวะผู้นำ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้หนึ่งงาน	7	15.90
นักบุญ	5	11.40
ผู้เผด็จการ	0	0.00
ผู้ประนีประนอม	2	4.50
ผู้ยึดระเบียบ	8	18.20
นักพัฒนา	14	31.80
ผู้เผด็จการที่มีศิลปะ	3	6.80
นักบริหาร	5	11.40
รวม	44	100.00

จากตารางที่ 20 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดหนองคาย ส่วนใหญ่ ใช้แบบภาวะผู้นำ เป็นแบบนักพัฒนา ร้อยละ 31.80 มากที่สุด รองลงมาเป็นแบบ ผู้ยึดระเบียบ และผู้หนึ่งงาน ร้อยละ 18.20 และ 15.90 ตามลำดับ แบบที่ผู้บริหารใช้น้อยที่สุด เป็นแบบประนีประนอม ร้อยละ 4.50 ส่วนแบบผู้เผด็จการ ไม่ปรากฏว่า ผู้บริหารใช้ในการบริหารโรงเรียน แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียน ส่วนใหญ่ ใช้แบบภาวะผู้นำแบบนักพัฒนา มากที่สุด

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของผู้บริหาร(ตัวแปรอิสระ คือ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และระยะเวลาดำรงตำแหน่ง) กับแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน และ แบบภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลมาก แบบที่มีประสิทธิผลน้อย (ตัวแปรตาม)

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าไคสแควร์ (Chi-Square test = χ^2) ประกอบด้วยค่าสถิติดังนี้

- แถวที่ 1 แสดงค่าความถี่ของตัวแปรที่สังเกตได้ (Observed Frequency = O)
- แถวที่ 2 แสดงค่าความถี่ที่คาดหวัง (Expected Frequency = E)
- แถวที่ 3 แสดงค่าร้อยละของความถี่ที่สังเกตได้ในแต่ละช่องเปรียบเทียบกับความถี่ทั้งหมดในแถวเดียวกัน (Row Percentage)
- แถวที่ 4 แสดงค่าร้อยละของความถี่ที่สังเกตได้ ในแต่ละช่องเมื่อเปรียบเทียบกับความถี่ทั้งหมดในตาราง (Total Percentage)

สัญลักษณ์แทนค่าในตารางวิเคราะห์

A	แทนค่า	ผู้นำผู้หนึ่งงาน
B	แทนค่า	ผู้นำนักบุญ
C	แทนค่า	ผู้นำผู้เผด็จการ
D	แทนค่า	ผู้นำผู้ประนีประนอม
E	แทนค่า	ผู้นำผู้ยึดระเบียบ
F	แทนค่า	ผู้นำนักพัฒนา
G	แทนค่า	ผู้นำผู้เผด็จการที่มีศิลปะ
H	แทนค่า	ผู้นำนักบริหาร

ตารางที่ 21 แสดงจำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับแบบภาวะผู้นำ

เพศ	แบบภาวะผู้นำในการบริหาร								รวม
	A	B	C	D	E	F	G	H	
ชาย	59	51	11	16	90	117	35	44	423
	60.30	50.40	10.90	16.80	88.90	115.60	34.60	45.50	0.16
	13.90	12.00	2.60	3.80	21.30	27.70	8.30	10.40	
	13.70	11.80	2.60	3.80	21.00	27.40	8.20	10.30	98.80
หญิง	2	0	0	1	0	0	0	2	5
	0.70	0.60	0.10	0.20	1.10	1.40	0.40	0.50	13.71
	40.00	0.00	0.00	20.00	0.00	0.00	0.00	40.00	
	0.50	0.00	0.00	0.20	0.00	0.00	0.00	0.50	1.20
รวม	61	51	11	17	90	117	35	46	428
	14.20	11.80	2.60	4.00	21.00	27.40	8.20	10.80	100.00

$$\chi^2 (\text{ชาย}) = 0.16, (\text{หญิง}) = 13.71 \text{ น้อยกว่า ค่าันัยสำคัญที่ } .05 \chi^2_{7} = 14.07$$

จากตารางที่ 15 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนเพศชาย ส่วนใหญ่ใช้แบบภาวะผู้นำเป็นแบบนักพัฒนา มากที่สุด ร้อยละ 27.70 รองลงมาเพศชายใช้แบบผู้ยึดระเบียบ และผู้หนึ่งงาน ร้อยละ 13.90 และ 12.00 ตามลำดับ ส่วนผู้บริหารเพศหญิง ใช้แบบภาวะผู้นำเป็นแบบผู้หนึ่งงานและนักบริหาร มากเท่ากันคือ ร้อยละ 40.00 รองลงมาเพศหญิง ใช้แบบผู้ประนีประนอม ร้อยละ 20.00 แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนเพศชายและหญิง กับแบบภาวะผู้นำทั้ง 8 แบบ จากการคำนวณค่าไคสแควร์ เท่ากับ 0.16 และ 13.71 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่าสถิติในตารางการณัจร เท่ากับ 14.07 แสดงว่าเพศชายและหญิงกับการใช้แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ ที่ .05 สอดคล้องกันทั้ง สองกรณี

ตารางที่ 22 แสดงจำนวนและร้อยละค่าความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับแบบภาวะผู้นำ
ที่มีประสิทธิผลน้อย และ ประสิทธิภาพมาก

เพศ	แบบภาวะผู้นำ		รวม
	ประสิทธิผลน้อย	ประสิทธิผลมาก	
ชาย	137	286	423
	138.40	284.60	0.02
	32.40	67.60	
	32.00	66.80	98.80
หญิง	3	2	5
	1.60	3.40	1.80
	60.00	40.00	
	0.70	0.50	1.20
รวม	140	288	428
	32.70	67.30	100.00

$$\chi^2 \quad (\text{ชาย}) = 0.02, (\text{หญิง}) = 1.80 \quad \text{น้อยกว่า ค่า } .05 \chi^2_{1} = 3.84$$

จากตารางที่ 22 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียน ชายส่วนใหญ่ใช้แบบภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลมาก สูงกว่า ประสิทธิภาพน้อย คิดเป็น ร้อยละ 66.80 ต่อ 32.00 และผู้บริหารหญิงใช้แบบที่มีประสิทธิผลมาก ต่ำกว่า แบบที่มีประสิทธิผลน้อย คิดเป็นร้อยละ 60.00 ต่อ 40.00 ส่วนผู้บริหารชายและหญิงใช้แบบที่มีประสิทธิผลมาก สูงกว่า ประสิทธิภาพน้อย คิดเป็น ร้อยละ 67.30 ต่อ 32.70 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิงกับการใช้แบบที่มีประสิทธิผลมากและประสิทธิผลน้อย ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้ น้อยกว่าค่าสถิติในตารางการแจกแจง แสดงว่า ผู้บริหารชายและหญิงกับการใช้แบบที่มีประสิทธิผลมากและประสิทธิผลน้อย ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกันทั้งสองกรณี

ตารางที่ 23 แสดงจำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับแบบภาวะผู้นำ

ระดับอายุ	แบบภาวะผู้นำ								รวม
	A	B	C	D	E	F	G	H	
ต่ำกว่า 41 ปี	15	8	2	6	16	16	6	18	87
	12.40	10.40	2.20	3.50	18.30	23.80	7.10	9.30	14.05
	17.20	9.20	2.30	6.90	18.40	18.40	6.90	20.70	
	3.50	1.90	0.50	1.40	3.70	3.70	1.40	4.20	20.30
41 ปีขึ้นไป	46	43	9	11	74	101	29	28	341
	48.60	40.60	8.80	13.50	71.70	93.20	27.90	36.70	3.56
	13.50	12.60	2.60	3.20	21.70	29.70	8.50	8.20	
	10.80	10.00	2.10	2.60	17.30	23.60	6.80	6.50	79.70
รวม	61	51	11	17	90	117	35	46	428
	14.30	11.90	2.60	4.00	21.00	27.30	8.20	10.70	100.00

$$\chi^2 \text{ (ต่ำกว่า41ปี)} = 14.05, \text{ (41ปีขึ้นไป)} = 0.56 \text{ น้อยกว่า ค่า } .05 \chi^2_{7} = 14.07$$

จากตารางที่ 23 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียน ส่วนใหญ่อายุ 41 ปี ขึ้นไป ใช้แบบภาวะผู้นำเป็นแบบนักพัฒนา มากที่สุด ร้อยละ 29.70 รองลงมาเป็นแบบผู้ยึดระเบียบ ร้อยละ 21.70 ส่วนระดับอายุ ต่ำกว่า 41 ปี ใช้แบบภาวะผู้นำ แบบนักบริหาร ร้อยละ 20.70 มากที่สุด รองลงมาเป็นแบบผู้ยึดระเบียบ และนักพัฒนา ร้อยละ 18.40 เท่ากัน แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่าง ระดับอายุกับการใช้แบบภาวะผู้นำ มีค่าไคสแควร์ เท่ากับ 14.05 และ 0.56 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่าสถิติในตารางการกระจาย แสดงว่า ระดับอายุของผู้บริหาร กับแบบภาวะผู้นำ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกันทั้งสองกรณี

ตารางที่ 24 แสดงจำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างระดับอายุกับ
แบบภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลน้อย และประสิทธิผลมาก

ระดับอายุ	แบบภาวะผู้นำ		รวม
	ประสิทธิผลน้อย	ประสิทธิผลมาก	
ต่ำกว่า 41 ปี	31	56	87
	28.50	58.50	0.33
	35.60	64.40	
	7.20	13.10	20.30
41 ปีขึ้นไป	109	232	341
	111.50	229.50	0.09
	32.00	68.00	
	25.50	54.20	79.70
รวม	140	288	428
	32.70	67.30	100.00

$$\chi^2 (\text{ต่ำกว่า 41ปี})=0.33, (41\text{ปีขึ้นไป})= 0.09 \text{ น้อยกว่า ค่า } .05 \chi^2_{1} = 3.84$$

จากตารางที่ 24 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนสวนใหญ่อายุ 41 ปีขึ้นไป ใช้แบบภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลมาก สูงกว่า ประสิทธิผลน้อย คิดเป็นร้อยละ 68.00 ต่อ 32.00 และผู้บริหารมีอายต่ำกว่า 41 ปี ใช้แบบที่มีประสิทธิผลมาก สูงกว่า ประสิทธิผลน้อย คิดเป็นร้อยละ 64.40 ต่อ 35.60 แสดงค่าความสัมพันธ์ ระหว่างอายุกับแบบที่มีประสิทธิผลมาก และประสิทธิผลน้อย ค่าไคสแควร์ เท่ากับ 0.33 และ 0.09 ตามลำดับ มีค่าน้อยกว่าค่าสถิติในตารางการณ้จริง แสดงว่าระดับอายุของผู้บริหารกับการใช้แบบที่มีประสิทธิผลมากและแบบที่มีประสิทธิผลน้อยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกันทั้งสองกรณี

ตารางที่ 25 แสดงจำนวน และร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างวุฒิการศึกษา
กับการใช้แบบภาวะผู้นำ

วุฒิการศึกษา	แบบภาวะผู้นำ								รวม
	A	B	C	D	E	F	G	H	
	60	49	11	16	88	110	34	38	406
ปริญญาตรี	57.90	48.40	10.40	16.10	85.40	111	33.20	43.60	0.95
	14.80	12.10	2.70	3.90	21.70	27.10	8.40	9.30	
	14.00	11.50	2.60	3.70	20.60	25.70	8.00	8.80	94.90
	1	2	0	1	2	7	1	8	22
สูงกว่า	3.10	2.60	0.60	0.90	4.60	6.00	1.80	2.40	17.22*
ปริญญาตรี	4.50	9.10	0.00	4.50	9.10	31.90	4.50	36.40	
	0.20	0.50	0.00	0.20	0.50	1.60	0.20	1.90	5.10
รวม	61	51	11	17	90	117	35	46	428
	14.20	12.00	2.60	3.90	21.10	27.30	8.20	10.70	100.00

$$\chi^2 \text{ (ปริญญาตรี)} = 0.95 \text{ น้อยกว่า ค่า } .05\chi^2_7 = 14.07$$

$$\chi^2 \text{ (สูงกว่าปริญญาตรี)} = 17.22 \text{ มากกว่า ค่า } .05\chi^2_7 = 14.07$$

จากตารางที่ 25 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียน ส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี และ ใช้แบบภาวะผู้นำแบบ นักพัฒนา ร้อยละ 27.10 รองลงมาเป็นแบบผู้ยึดระเบียบ ร้อยละ 21.70 ส่วนวุฒิสูงกว่าปริญญาตรี ใช้แบบ นักบริหาร ร้อยละ 36.40 รองลงมาเป็นแบบนักพัฒนา ร้อยละ 31.80 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี กับการใช้แบบภาวะผู้นำ ค่าไคสแควร์ น้อยกว่าค่า ค่านัยสำคัญ แสดงว่าผู้บริหาร วุฒิปริญญาตรี ระดับปริญญาตรี กับการใช้แบบภาวะผู้นำ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แต่ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าไคสแควร์ มากกว่า ค่านัยสำคัญ แสดงว่าวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี กับการใช้แบบภาวะผู้นำ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตารางที่ 26 แสดงจำนวน และร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างวุฒิการศึกษา กับ
แบบภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลน้อย และประสิทธิผลมาก

วุฒิการศึกษา	แบบภาวะผู้นำ		รวม
	ประสิทธิผลน้อย	ประสิทธิผลมาก	
ปริญญาตรี	136	270	406
	132.80	273.20	0.11
	33.50	66.50	
	31.80	63.10	94.90
สูงกว่าปริญญาตรี	4	18	22
	7.20	14.80	2.11
	18.20	81.80	
	0.90	4.20	5.10
รวม	140	288	428
	32.70	67.30	100.00

$$\chi^2 (\text{ปริญญาตรี}) = 0.11, (\text{สูงกว่าปริญญาตรี}) = 2.11 \text{ น้อยกว่า ค่า } .05 \chi^2_1 = 3.84$$

จากตารางที่ 26 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ มีวุฒิปริญญาตรี และใช้แบบภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลมาก สูงกว่า ประสิทธิผลน้อย ร้อยละ 66.50 ต่อ 33.50 ส่วนระดับสูงกว่าปริญญาตรี ใช้แบบที่มีประสิทธิผลมาก สูงกว่า ประสิทธิผลน้อย ร้อยละ 81.80 ต่อ 18.20 แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่าง วุฒิการศึกษา กับแบบที่มีประสิทธิผลมาก และประสิทธิผลน้อย ค่าไคสแควร์ ที่คำนวณได้ มีค่าน้อยกว่า ค่าสถิติในตารางการันเจอร์ แสดงว่า วุฒិการศึกษาระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี กับแบบภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลมาก และประสิทธิผลน้อย ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกันทั้งสองกรณี

ตารางที่ 27 แสดงจำนวน ร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่าง ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง กับการใช้แบบภาวะผู้นำ

ระยะเวลา	แบบภาวะผู้นำ								รวม
	A	B	C	D	E	F	G	H	
ต่ำกว่า 21 ปี	43	28	4	14	55	71	20	34	269
	38.30	32.10	6.90	10.70	56.60	73.50	22.00	28.90	4.55
	16.00	10.40	1.50	5.20	20.50	26.40	7.40	12.60	
	10.00	6.50	0.90	3.30	12.90	16.60	4.70	7.90	62.80
21 ปีขึ้นไป	18	23	7	3	35	46	15	12	159
	22.70	18.90	4.10	6.30	33.40	43.50	13.00	17.10	7.69
	11.30	14.50	4.40	1.90	22.00	28.90	9.40	7.60	
	4.20	5.40	1.60	0.70	8.20	10.70	3.50	2.90	37.20
รวม	61	51	11	17	90	117	35	46	428
	14.20	11.90	2.50	4.00	21.10	27.30	8.20	10.80	100.00

$$\chi^2 (\text{ต่ำกว่า 21 ปี}) = 4.55, (21 \text{ ปีขึ้นไป}) = 7.69 \text{ น้อยกว่าค่า } .05 \chi^2_7 = 14.07$$

จากตารางที่ 27 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีระยะเวลาดำรงตำแหน่ง ต่ำกว่า 21 ปี และใช้แบบภาวะผู้นำ แบบนักพัฒนามากที่สุด ร้อยละ 26.40 รองลงมาเป็นแบบผู้ยึดระเบียบ ร้อยละ 20.50 ส่วนผู้บริหารที่มีระยะเวลาดำรงตำแหน่ง 21 ปีขึ้นไป ก็ใช้แบบนักพัฒนา มากที่สุดเช่นเดียวกัน ร้อยละ 28.90 รองลงมาเป็นแบบผู้ยึดระเบียบ ร้อยละ 22.00 แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาดำรงตำแหน่ง กับแบบภาวะผู้นำ ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้ น้อยกว่าค่าสถิติในตารางการกระจาย แสดงว่า ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งของผู้บริหาร กับการใช้แบบภาวะผู้นำ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกันทั้งสองกรณี

ตารางที่ 28 แสดงจำนวน และร้อยละ ของความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาดำรง
ตำแหน่ง กับแบบภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลน้อย และประสิทธิผลมาก

ระยะเวลา ดำรงตำแหน่ง	แบบภาวะผู้นำ		รวม
	ประสิทธิผลน้อย	ประสิทธิผลมาก	
ต่ำกว่า 21 ปี	89	180	269
	88.00	181.00	0.02
	33.10	66.90	
	20.80	42.10	62.90
21 ปีขึ้นไป	51	108	159
	52.00	107.00	0.03
	32.10	67.90	
	11.90	25.20	37.10
รวม	140	288	428
	32.70	67.30	100.00

$$\chi^2 (\text{ต่ำกว่า 21 ปี}) = 0.02, (21 \text{ ปีขึ้นไป}) = 0.03 \text{ น้อยกว่าค่า } .05 \chi^2_{1} = 3.84$$

จากตารางที่ 28 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียน ส่วนใหญ่ มีระยะเวลาดำรงตำแหน่งต่ำกว่า 21 ปี ใช้แบบภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลมาก สูงกว่า ประสิทธิผลน้อย ร้อยละ 69.90 ต่อ 33.10 ส่วนผู้บริหารที่มีระยะเวลาดำรงตำแหน่ง 21 ปีขึ้นไป ใช้แบบภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลมาก สูงกว่า ประสิทธิผลน้อย ร้อยละ 67.90 ต่อ 32.10 แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งกับแบบภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลมาก และประสิทธิผลน้อย ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้ มีค่าน้อยกว่า ค่าสถิติในตารางการณ้จริง แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาดำรงตำแหน่งกับ แบบที่มีประสิทธิผลมากและประสิทธิผลน้อย ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกันทั้งสองกรณี